

نظر مراجع تقلید در مورد روزه ماه رمضان در زمان شیوع کرونا

تعدادی از مراجع عظام تقلید نظر خود را در مورد روزه‌داری ماه مبارک رمضان در زمان شیوع ویروس کرونا اعلام کردند. به گزارش خبرگزاری مهر، متن سوال و پاسخ تعدادی از مراجع عظام تقلید در خصوص شرایط و احکام روزه داری ماه رمضان امسال که با شیوع ویروس منحوس کرونا همزمان شده، به این شرح است: رهبر معظم انقلاب اسلامی سوال: در شرایط کنونی که بیماری کرونا شیوع پیدا کرده است، روزه گرفتن در ماه رمضان چه حکمی دارد؟ پاسخ: روزه به عنوان یک تکلیف الهی در حقیقت نعمت خاص خداوند بر بندگان است و از پایه‌های تکامل و اعتلا روحی انسان به‌شمار می‌رود و بر امت‌های پیشین نیز واجب بوده است. از آثار روزه پدید آمدن حالت معنوی و صفای باطن، تقوای فردی و اجتماعی، تقویت اراده و روحیه‌ی مقاومت در برابر سختی‌هاست و نقش آن در سلامت جسم انسان نیز روشن است و خداوند اجر عظیمی برای روزه‌داران قرار داده است. روزه از ضروریات دین و ارکان شریعت اسلام است و ترک روزه‌ی ماه مبارک رمضان جایز نیست مگر آنکه فرد، گمان عقلایی پیدا کند که روزه گرفتن موجب: ۱- ایجاد بیماری ۲- و یا تشدید بیماری ۳- و یا افزایش طول بیماری و تأخیر در سلامتی می‌شود. در این موارد روزه ساقط ولی قضای آن لازم است. بدیهی است در صورتی که این اطمینان از گفته پزشک متخصص و متدین نیز به دست آید، کفایت می‌کند. بنابراین اگر فردی نسبت به امور یادشده خوف و نگرانی داشته و این خوف منشأ عقلایی داشته باشد، روزه ساقط ولی قضای آن لازم است. آیت‌الله العظمی مکارم شیرازی سوال: با توجه به شیوع بیماری کرونا چند سوال وجود دارد: بالا بردن سطح ایمنی بدن در مبتلا نشدن و همچنین در درمان این بیماری از اهمیت بالایی برخوردار است. از طرف دیگر به توصیه پزشکان باید در طول روز مکرر مایعات مصرف کرد. در این شرایط تکلیف مردم و کادر درمان برای روزه ماه مبارک رمضان چیست. پاسخ: انسان نمی‌تواند به این دلیل، روزه را بخورد و باید در ماه رمضان روزه بگیرد، البته می‌تواند در فاصله افطار تا سحر از غذاهای مقوی استفاده کند تا از ضعف شدید بدن در طول روز جلوگیری نماید. اما کسی که می‌داند روزه برای او ضرر دارد باید روزه را ترک کند و اگر روزه بگیرد صحیح نیست، همچنین اگر یقین ندارد اما احتمال قابل توجهی می‌دهد که روزه برای او ضرر دارد، خواه این احتمال از تجربه شخصی حاصل شده باشد یا از گفته طبیب. آیت‌الله العظمی وحید خراسانی سوال: با توجه به شیوع بیماری کرونا در این روزها، اگر خدای ناکرده این وضعیت ادامه داشته باشد، حکم روزه گرفتن در ماه مبارک رمضان امسال چیست؟ پاسخ: کسی که می‌داند روزه برای او ضرر ندارد اگرچه پزشک بگوید ضرر دارد، باید روزه بگیرد و کسی که یقین یا گمان به ضرر مورد اعتنا یا ترس آن را که منشأ عقلایی [علت بجایی] داشته باشد دارد اگر چه پزشک بگوید ضرر ندارد نباید روزه بگیرد و اگر هم روزه بگیرد صحیح نیست مگر اینکه روزه برای او ضرر نداشته و قصد قربت کرده باشد که در این صورت روزه‌اش صحیح است. اگر انسان احتمال بدهد که روزه برایش ضرر قابل اعتنا دارد و از آن احتمال ترس برای او پیدا شود چنانچه احتمال او عقلایی باشد [احتمال بجا] نباید روزه بگیرد و اگر روزه بگیرد باطل است مگر در صورتی که ضرر نداشته و قصد قربت کرده باشد. آیت‌الله العظمی صافی گلپایگانی سوال: احتراماً با توجه به اطلاعیه فرهنگستان علوم پزشکی که روزه را زمینه‌ساز ابتلاء به کرونا تشخیص نداده‌اند، در وضع فعلی، آیا روزه ماه مبارک رمضان واجب است؟ پاسخ: به طور کلی روزه برای هر مسلمانی در ماه مبارک رمضان واجب است و افطار بدون عذر شرعی علاوه بر قضا، کفاره عمد دارد. بلی، اگر کسی خوف عقلایی ضرر ابتلاء به بیماری یا تشدید آن داشته باشد افطار نماید و قضاء آن را بجا آورد. والله العالم. موفق باشید. آیت‌الله العظمی شبیری زنجانی سوال: با توجه به شیوع ویروس خطرناک کرونا و گفته‌های پزشکان مبنی بر تقویت بدن برای جلوگیری از اثر کردن ویروس، آیا در ماه رمضان امسال می‌شود روزه نگرفت؟ پاسخ: اگر بنا به گفته پزشکان متخصص، روزه گرفتن برای فردی، احتمال ابتلای او به این بیماری و آسیب دیدن وی را افزایش دهد، نباید روزه بگیرد و این مسئله در رساله عملیه هم آمده است. البته نباید مرتکب تظاهر به روزه خواری شده و به ماه مبارک بی احترامی کند. همچنین اگر با تغییر شرایط؛ مثلاً با ماندن در منزل، تحرک کمتر، رعایت نکات بهداشتی و مصرف غذاها و نوشیدنی‌های تقویتی، بتواند احتمال متعارف ضرر را دفع کند و ایجاد چنین شرایطی موجب مشقت شدید نشود، باید چنین کند و روزه بگیرد. آیت‌الله العظمی نوری همدانی پاسخ: در روزهای اخیر مکرر عرض شد که روزه یکی از اعمال واجبی است که برای افرادی که شرایط دارند، واجب است، مگر اینکه در سفر و یا بیمار باشد و یا اینکه در وضعیتی باشد که اگر روزه بگیرد خوف آن را داشته باشد که بیمار شود و یا بیماری تشدید گردد. به نظر اینجانب ملاک خوف از بیماری یا تشدید بیماری است و خوف باید منشأ عقلایی داشته باشد یا پزشک متعهد و متدین تشخیص دهد و در چنین شرایطی وجوب روزه برداشته خواهد شد و اگر بگیرد عمل حرام انجام داده است. همانطور که اگر سالم باشد و خوف ضرر و بیماری نداشته باشد واجب است بگیرد و ترک آن کفاره دارد و اگر کسی هم به هر عنوان نمی‌تواند روزه بگیرد حق روزه‌خواری را در جامعه ندارد و حفظ حرمت ماه مبارک رمضان ضروری است. آیت‌الله العظمی سیستانی سوال: ماه مبارک رمضان در حالی نزدیک می‌شود که ویروس کرونا همچنان در حال انتشار در مناطق مختلف جهان است و پزشکان برای کاستن از احتمال ابتلاء به این ویروس، نوشیدن آب در دوره‌های زمانی نزدیک به هم را توصیه می‌کنند زیرا کمبود آب در بدن موجب کاهش توان دفاعی بدن می‌شود و در صورت خشک بودن حلق و ورود ویروس به آن، امکان انتقال ویروس مذکور به

دستگاه تنفسی نیز وجود دارد، اما نوشیدن آب باعث انتقال ویروس به معده می‌شود و به از بین بردن آن کمک می‌کند، بدین ترتیب آیا با توجه به دلیل گفته شده، فریضه روزه در سال جاری بر مسلمانان ساقط می‌گردد؟ پاسخ: وجوب روزه ماه مبارک رمضان یک تکلیف فردی است و هرکس که شرایط وجوب آن را داشته باشد باید فارغ از اینکه برای دیگران واجب باشد یا خیر، روزه بگیرد و اگر فرد مسلمان بیم آن داشته باشد که روزه گرفتن ولو با اتخاذ همه تدابیر احتیاطی، باعث ابتلایش به کرونا می‌شود، وجوب هر روزی که می‌ترسد در صورت روزه گرفتن به این بیماری مبتلا می‌شود، از او ساقط می‌گردد. اما اگر بتواند درجه احتمال ابتلاء به بیماری را کم کند تا آنجا که از نظر عقلاً دیگر احتمال ابتلاء مورد اعتنا نباشد - ولو از طریق ماندن در خانه و عدم اختلاط نزدیک با دیگران، استفاده از ماسک و دستکش‌های پزشکی و رعایت موارد ضد عفونی مکرر و نظیر آن و موجب مشقت شدید و غیرقابل تحملی نیز نباشد، وجوب روزه از او ساقط نمی‌شود. اما درباره آنچه گفته شد که پزشکان نوشیدن مکرر آب را در فاصله زمانی نزدیک به هم جهت جلوگیری از کمبود آب بدن و خشکی حلق توصیه می‌کنند. به این دلیل که احتمال ابتلای به ویروس کرونا را مرتفع می‌کند این امر مانع وجوب روزه نمی‌شود، غیر از کسانی که به آن رسیده باشند و در صورت روزه گرفتن، ترس ابتلای به بیماری وجود داشته باشد و هیچ راهی برای کاهش احتمال آن هم وجود نداشته باشد. ولو با ماندن در منزل و اتخاذ سایر راههای احتیاطی پیشرفته - اما افراد دیگر غیر از چنین فردی باید روزه بگیرند. البته چه بسا بتوان با مصرف سبزیجات و میوه‌های سرشار از آب پیش از سحر، کمبود آب بدن ناشی از روزه داری را جبران کرد همچنانکه می‌توان با جویدن آدامس بدون قند، جلوی خشکی حلق را گرفت- البته به شرطی که ذرات آن در دهان جدا نشده، وارد حلق نشود. بنابراین جویدن آدامس باعث افزایش ترشح بزاق دهان می‌شود و مانعی از آن در صورت روزه داری وجود ندارد. بنابراین کسانی که می‌توانند کار خود را در ماه رمضان رها کرده و در منزل باقی بمانند و از ابتلاء به بیماری مذکور در امان باشند، وجوب روزه از آنان ساقط نمی‌شود اما افرادی که نمی‌توانند کار خود را رها کنند- بنا به هر دلیلی- و از ابتلاء به ویروس در صورت ترک نوشیدن آب در بازه‌های زمانی در روز بیم دارند و نمی‌توانند اقدامات دیگر برای در امان ماندن از ابتلاء به کرونا را اتخاذ کنند، روزه بر آنان واجب نیست، هر چند مجاز به روزه‌خواری در ملاً عام هم نیستند. روشن است که روزه ماه رمضان از مهم‌ترین فریضه‌های شرعی است و تنها در صورت وجود عذر واقعی، ترک روزه جایز است و هر فردی نسبت به وضعیت خود آگاه‌تر است که آیا عذر واقعی برای ترک روزه دارد یا خیر. آیت‌الله العظمی علوی گرگانی سوال: با توجه به شیوع ویروس کرونا و توصیه پزشکان به مصرف مداوم آب تا گلو خشک نشود (زیرا خشکی گلو ابتلاء به بیماری را آسان می‌کند) و جلوگیری از ضعیف شدن بدن، روزه ماه مبارک رمضان امسال چه حکمی دارد؟ پاسخ: روزه از تکالیف واجب الهی است که به‌راحتی از عهده مکلف ساقط نمی‌شود لذا نمی‌توان به‌صرف احتمال ضرر آن را ساقط دانست ولی اگر فردی با نظر پزشکان متخصص ظن قوی عقلایی می‌دهد که روزه باعث تشدید بیماری و یا مبتلا شدن به این بیماری می‌شود می‌تواند روزه نگیرد و بعداً باید قضای آن را به‌جا آورد و نباید این موضوع بهانه‌ای برای فرار از روزه گرفتن باشد. آیت‌الله العظمی سبحانی سوال: در آستانه ماه مبارک رمضان و با توجه به شیوع ویروس کرونا، استدعا دارد حکم روزه در این ماه در مورد موارد ذیل را بیان فرمائید: اگر به تشخیص گروه بزرگی از پزشکان متخصص یا وزارت بهداشت، روزه موجب تشدید بیماری ناشی از ویروس کرونا شود؟ اگر به تشخیص گروه بزرگی از پزشکان و یا وزارت بهداشت، روزه موجب تشدید بیماری و یا افزایش احتمال گرفتن بیماری باشد، ولی فرد چنین باوری نداشته باشد، آیا می‌تواند از نظر پزشکان ترمد کند؟ اگر مکلفی به دلیل تشدید بیماری و یا خوف ابتلاء به بیماری، روزه نگیرد، حکم روزه‌های نگرفته در این شرایط چیست؟ پاسخ: با تشکر از توجه آقایان به این مسئله، فعلاً نمی‌توان تصمیم قطعی گرفت تا وضع در آینده روشن‌تر شود، احیاناً ممکن است برخی بخواهند این موضوع را بهانه‌ای برای روزه خواری قرار دهند.

تعدادی از مراجع عظام تقلید نظر خود را در مورد روزه داری ماه مبارک رمضان در زمان شیوع ویروس کرونا اعلام کردند.

به گزارش خبرگزاری مهر، متن سوال و پاسخ تعدادی از مراجع عظام تقلید در خصوص شرایط و احکام روزه داری ماه رمضان امسال که با شیوع ویروس منحوس کرونا همزمان شده، به این شرح است:

رهبر معظم انقلاب اسلامی

سوال: در شرایط کنونی که بیماری کرونا شیوع پیدا کرده است، روزه گرفتن در ماه رمضان چه حکمی دارد؟

پاسخ: روزه به عنوان یک تکلیف الهی در حقیقت نعمت خاص خداوند بر بندگان است و از پایه های تکامل و اعتلا روحی انسان به شمار می رود و بر امت های پیشین نیز واجب بوده است.

از آثار روزه پدید آمدن حالت معنوی و صفای باطن، تقوای فردی و اجتماعی، تقویت اراده و روحیه ی مقاومت در برابر

سختی هاست و نقش آن در سلامت جسم انسان نیز روشن است و خداوند اجر عظیمی برای روزه داران قرار داده است.

روزه از ضروریات دین و ارکان شریعت اسلام است و ترک روزه ی ماه مبارک رمضان جایز نیست مگر آنکه فرد، گمان عقلایی پیدا کند که روزه گرفتن موجب:

- ۱ - ایجاد بیماری
- ۲ - و یا تشدید بیماری
- ۳ - و یا افزایش طول بیماری و تأخیر در سلامتی می شود.

در این موارد روزه ساقط ولی قضا آن لازم است.

بدیهی است در صورتی که این اطمینان از گفته پزشک متخصص و متدین نیز به دست آید، کفایت می کند.

بنابراین اگر فردی نسبت به امور یادشده خوف و نگرانی داشته و این خوف منشأ عقلایی داشته باشد، روزه ساقط ولی قضا آن لازم است.

آیت الله العظمی مکارم شیرازی

سوال: با توجه به شیوع بیماری کرونا چند سوال وجود دارد: بالا بردن سطح ایمنی بدن در مبتلا نشدن و همچنین در درمان این بیماری از اهمیت بالایی برخوردار است. از طرف دیگر به توصیه پزشکان باید در طول روز مکرر مایعات مصرف کرد. در این شرایط تکلیف مردم و کادر درمان برای روزه ماه مبارک رمضان چیست.

پاسخ: انسان نمی تواند به این دلیل، روزه را بخورد و باید در ماه رمضان روزه بگیرد، البته می تواند در فاصله افطار تا سحر از غذاهای مقوی استفاده کند تا از ضعف شدید بدن در طول روز جلوگیری نماید. اما کسی که می داند روزه برای او ضرر دارد باید روزه را ترک کند و اگر روزه بگیرد صحیح نیست، همچنین اگر یقین ندارد اما احتمال قابل توجهی می دهد که روزه برای او ضرر دارد، خواه این احتمال از تجربه شخصی حاصل شده باشد یا از گفته طبیب.

آیت الله العظمی وحید خراسانی

سوال: با توجه به شیوع بیماری کرونا در این روزها، اگر خدای ناکرده این وضعیت ادامه داشته باشد، حکم روزه گرفتن در ماه مبارک رمضان امسال چیست؟

پاسخ: کسی که می داند روزه برای او ضرر ندارد اگرچه پزشک بگوید ضرر دارد، باید روزه بگیرد و کسی که یقین یا گمان به ضرر مورد اعتنا یا ترس آن را که منشأ عقلایی [علت بجایی] داشته باشد دارد اگر چه پزشک بگوید ضرر ندارد نباید روزه بگیرد و اگر هم روزه بگیرد صحیح نیست مگر اینکه روزه برای او ضرر نداشته و قصد قربت کرده باشد که در این صورت روزه اش صحیح است.

اگر انسان احتمال بدهد که روزه برایش ضرر قابل اعتنا دارد و از آن احتمال ترس برای او پیدا شود چنانچه احتمال او عقلایی باشد [احتمال بجا] نباید روزه بگیرد و اگر روزه بگیرد باطل است مگر در صورتی که ضرر نداشته و قصد قربت کرده باشد.

آیت الله العظمی صافی گلپایگانی

سوال: احتراماً با توجه به اطلاعیه فرهنگستان علوم پزشکی که روزه را زمینه ساز ابتلاء به کرونا تشخیص نداده اند، در وضع فعلی، آیا روزه ماه مبارک رمضان واجب است؟

پاسخ: به طور کلی روزه برای هر مسلمانی در ماه مبارک رمضان واجب است و افطار بدون عذر شرعی علاوه بر قضا، کفاره عمد دارد. بلی، اگر کسی خوف عقلایی ضرر ابتلاء به بیماری یا تشدید آن داشته باشد افطار نماید و قضا آن را بجا آورد. والله العالم. موفق باشید.

آیت الله العظمی شبیری زنجانی

سوال: با توجه به شیوع ویروس خطرناک کرونا و گفته های پزشکان مبنی بر تقویت بدن برای جلوگیری از اثر کردن ویروس، آیا در ماه رمضان امسال می شود روزه نگرفت؟

پاسخ: اگر بنا به گفته پزشکان متخصص، روزه گرفتن برای فردی، احتمال ابتلای او به این بیماری و آسیب دیدن وی را افزایش دهد، نباید روزه بگیرد و این مسئله در رساله عملیه هم آمده است. البته نباید مرتکب تظاهر به روزه خواری شده و به ماه مبارک بی احترامی کند.

همچنین اگر با تغییر شرایط؛ مثلاً با ماندن در منزل، تحرک کمتر، رعایت نکات بهداشتی و مصرف غذاها و نوشیدنی های تقویتی، بتواند احتمال متعارف ضرر را دفع کند و ایجاد چنین شرایطی موجب مشقت شدید نشود، باید چنین کند و روزه بگیرد.

آیت الله العظمی نوری همدانی

پاسخ: در روزهای اخیر مکرر عرض شد که روزه یکی از اعمال واجبی است که برای افرادی که شرایط دارند، واجب است، مگر اینکه در سفر و یا بیمار باشد و یا اینکه در وضعیتی باشد که اگر روزه بگیرد خوف آن را داشته باشد که بیمار شود و یا بیماریش تشدید گردد.

به نظر اینجانب ملاک خوف از بیماری یا تشدید بیماری است و خوف باید منشأ عقلایی داشته باشد یا پزشک متعهد و متدین تشخیص دهد و در چنین شرایطی وجوب روزه برداشته خواهد شد و اگر بگیرد عمل حرام انجام داده است.

همانطور که اگر سالم باشد و خوف ضرر و بیماری نداشته باشد واجب است بگیرد و ترک آن کفاره دارد و اگر کسی هم به هر عنوان نمی تواند روزه بگیرد حق روزه خواری را در جامعه ندارد و حفظ حرمت ماه مبارک رمضان ضروری است.

آیت الله العظمی سیستانی

سوال: ماه مبارک رمضان در حالی نزدیک می شود که ویروس کرونا همچنان در حال انتشار در مناطق مختلف جهان است و پزشکان برای کاستن از احتمال ابتلاء به این ویروس، نوشیدن آب در دوره های زمانی نزدیک به هم را توصیه می کنند زیرا کمبود آب در بدن موجب کاهش توان دفاعی بدن می شود و در صورت خشک بودن حلق و ورود ویروس به آن، امکان انتقال ویروس مذکور به دستگاه تنفسی نیز وجود دارد، اما نوشیدن آب باعث انتقال ویروس به معده می شود و به از بین بردن آن کمک می کند، بدین ترتیب آیا با توجه به دلیل گفته شده، فریضه روزه در سال جاری بر مسلمانان ساقط می گردد؟

پاسخ: وجوب روزه ماه مبارک رمضان یک تکلیف فردی است و هرکس که شرایط وجوب آن را داشته باشد باید فارغ از اینکه برای دیگران واجب باشد یا خیر، روزه بگیرد و اگر فرد مسلمان بیم آن داشته باشد که روزه گرفتن ولو با اتخاذ همه تدابیر احتیاطی، باعث ابتلایش به کرونا می شود، وجوب هر روزی که می ترسد در صورت روزه گرفتن به این بیماری مبتلا می شود، از او ساقط می گردد.

اما اگر بتواند درجه احتمال ابتلاء به بیماری را کم کند تا آنجا که از نظر عقلاً دیگر احتمال ابتلاء مورد اعتنا نباشد - ولو از طریق ماندن در خانه و عدم اختلاط نزدیک با دیگران، استفاده از ماسک و دستکش های پزشکی و رعایت موارد ضد عفونی مکرر و نظیر آن - و موجب مشقت شدید و غیرقابل تحملی نیز نباشد، وجوب روزه از او ساقط نمی شود..

اما درباره آنچه گفته شد که پزشکان نوشیدن مکرر آب را در فاصله زمانی نزدیک به هم جهت جلوگیری از کمبود آب بدن و خشکی حلق توصیه می کنند - به این دلیل که احتمال ابتلای به ویروس کرونا را مرتفع می کند - این امر مانع وجوب روزه نمی شود، غیر از کسانی که به آن رسیده باشند و در صورت روزه گرفتن، ترس ابتلای به بیماری وجود داشته باشد و هیچ راهی برای کاهش احتمال آن هم وجود نداشته باشد - ولو با ماندن در منزل و اتخاذ سایر راههای احتیاطی پیشرفته - اما افراد دیگر غیر از چنین فردی باید روزه بگیرند.

البته چه بسا بتوان با مصرف سبزیجات و میوه های سرشار از آب پیش از سحر، کمبود آب بدن ناشی از روزه داری را جبران کرد همچنانکه می توان با جویدن آدامس بدون قند، جلوی خشکی حلق را گرفت- البته به شرطی که ذرات آن در دهان جدا نشده، وارد حلق نشود- بنابراین جویدن آدامس باعث افزایش ترشح بزاق دهان می شود و مانعی از آن در صورت روزه داری وجود ندارد.

بنابراین کسانی که می توانند کار خود را در ماه رمضان رها کرده و در منزل باقی بمانند و از ابتلاء به بیماری مذکور در امان باشند، وجوب روزه از آنان ساقط نمی شود اما افرادی که نمی توانند کار خود را رها کنند- بنا به هر دلیلی- و از ابتلاء به ویروس در صورت ترک نوشیدن آب در بازه های زمانی در روز بیم دارند و نمی توانند اقدامات دیگر برای در امان ماندن از ابتلاء به کرونا را اتخاذ کنند، روزه بر آنان واجب نیست، هر چند مجاز به روزه خواری در ملاً عام هم نیستند.

روشن است که روزه ماه رمضان از مهم ترین فریضه های شرعی است و تنها در صورت وجود عذر واقعی، ترک روزه جایز است و هر فردی نسبت به وضعیت خود آگاه تر است که آیا عذر واقعی برای ترک روزه دارد یا خیر.

آیت الله العظمی علوی گرگانی

سوال: با توجه به شیوع ویروس کرونا و توصیه پزشکان به مصرف مداوم آب تا گلو خشک نشود (زیرا خشکی گلو ابتلاء به بیماری را آسان می کند) و جلوگیری از ضعیف شدن بدن، روزه ماه مبارک رمضان امسال چه حکمی دارد؟

پاسخ: روزه از تکالیف واجب الهی است که به راحتی از عهده مکلف ساقط نمی شود لذا نمی توان به صرف احتمال ضرر آن را ساقط دانست ولی اگر فردی با نظر پزشکان متخصص ظن قوی عقلایی می دهد که روزه باعث تشدید بیماری و یا مبتلا شدن به این بیماری می شود می تواند روزه نگیرد و بعداً باید قضای آن را به جا آورد و نباید این موضوع بهانه ای برای فرار از روزه گرفتن باشد.

آیت الله العظمی سبحانی

سوال: در آستانه ماه مبارک رمضان و با توجه به شیوع ویروس کرونا، استدعا دارد حکم روزه در این ماه در مورد موارد ذیل را بیان فرمائید:

اگر به تشخیص گروه بزرگی از پزشکان متخصص یا وزارت بهداشت، روزه موجب تشدید بیماری ناشی از ویروس کرونا شود؟

اگر به تشخیص گروه بزرگی از پزشکان متخصص یا وزارت بهداشت، روزه موجب افزایش احتمال ابتلاء به بیماری کرونا و خوف زیان شود؟

اگر از نظر پزشکان و یا وزارت بهداشت، روزه موجب تشدید بیماری و یا افزایش احتمال گرفتن بیماری باشد، ولی فرد چنین باوری نداشته باشد، آیا می تواند از نظر پزشکان ترمذ کند؟

اگر مکلفی به دلیل تشدید بیماری و یا خوف ابتلاء به بیماری، روزه نگیرد، حکم روزه های نگرفته در این شرایط چیست؟

پاسخ: با تشکر از توجه آقایان به این مسئله، فعلاً نمی توان تصمیم قطعی گرفت تا وضع در آینده روشن تر شود، احیاناً ممکن است برخی بخواهند این موضوع را بهانه ای برای روزه خواری قرار دهند.